

מחוסם במבואות איצטר תל-אביב

הקמת מיתקן שאיבת תבואה בארץ במטבע מקומי. אולם, טען העד (וואת אמר גם ביוזם דייג'סט), מומחי משרד המסחר והתעשייה, שהמהנדס פסחוביץ היה אחד מהם, הפריעו בעד ביצוע התכנית, הבטיחו לממן את יבואו של מיתקן משוויץ, שכעבורו ישולם במטבע קשה.

טוען פסחוביץ: אין הדבר בדיוק כך, הן החקפה עליו ביוזם דייג'סט פורסמה ביוזם מת חברת דגון, שקיוותה להוציא לפועל את בנין המיתקן בארץ, דבר שהיה מחבל, לדעת

וכמפלגת פועלים נראה לאיגוד במקצת. הבעיה הבערת של הפועלים היום, היא בעיית האבטלה. זוהי תוצאה של מדיניותה ה"מחוננת" של הממשלה. אך מפא"י, כמפלגת הפועלים, חייבת לחלום בה. הכריזו שכטר: נחזור ונשמע ביום הג זה באוונג הממשלה את דרישותינו לחלוקה צודקת של המעמסה, לשוויון כסבי. לנושיאה שיה בעול... נישאר נאמנים לשליחותנו ההיסטורית למען העם והמעמד."

בחג הפועלים החמישי מאז קום המדינה, התקשו הפועלים להסכים מהי, בדיוק, נאמינות לעם ולמעמד.

מעוטים

דגל האחוה

כשעבדאללה סלאמה היה נער, התגנב אביו אל פרדסי ראשוני-לציון, הציע את עבודתו לפרדסן. הלה הסכים בהתלהבות: אביו של עבדאללה היה מוכן לעבוד תמורת כמה גרו"ש, לא דרש את השכר הגבוה של פועלי ההסתדרות השנואה. חוץ מזה ידע אביו של עבדאללה גם לעבוד — דבר שהיה נדיר ל-מדי בישוב.

כדי להתגונן מפני סלאמה האב, גילו ה"פועלים היהודים את עקרונן. העבודה העב"רית, תוכנו: אל יעבוד ערבי במשק עברי. הודות לעקרונן זה, שדם רב נשפך עליו ב"תגרות אינסופיות, קם כמושבה מעמד של פועלים עברים, שמזכרים היה זמן-מה גבר נמוך קומה בשם דוד גרין או ב"גוריון. הן דות לעקרונן זה קמה גם מתיצה חסרת-שער בין שני העמים בארץ, שכל אחד מהם חי בגנו כלכלי מסוגר משלו. השאלה, אם על מאזני ההיסטוריה רב החיוב שבעיקרון מן השלילה, טרם הוכרעה.

הסכנה לבטחון. השבוע, כשעבר עב"דאללה סאלמה, שחום העור ומגודל השפם בפרדס ראשוני-לציון, קרבה אליו חוליה של משטרת-ישראל, מודרכת על ידי פקיד מור עצת פועלי המושבה, אסרה אותו. אמנם, עדיין אין החוק אוסר על יהודי להעסיק פועל ערבי, אולם אין גם צורך בחוק כרבי כזה. הפועל הערבי חי באזור סגור של המימשל הצבאי, זקוק לרשיון כדי לצאת ממנו. אין הוא מקבל רשיון כזה כדי לעבוד באזור יהודי. עבדאללה יצא בלי רשיון, הואשם ב"עבירה על חוקי בטחון המדינה.

היה זה סתרון נוח למדי לפועלי ראשוני-לציון המובטלים, שלא יכלו להתחרות בת"פוקת העבודה של עבדאללה. הם השתתפו בסריקתו, חיסלו את התופעה הממארת. אחר הלכו הכיתה, התכוננו לחוג את ה"1 במאי, לנופת את דגל הסולידריות של פועלי כל הארצות.

המשק

אחד מרבים

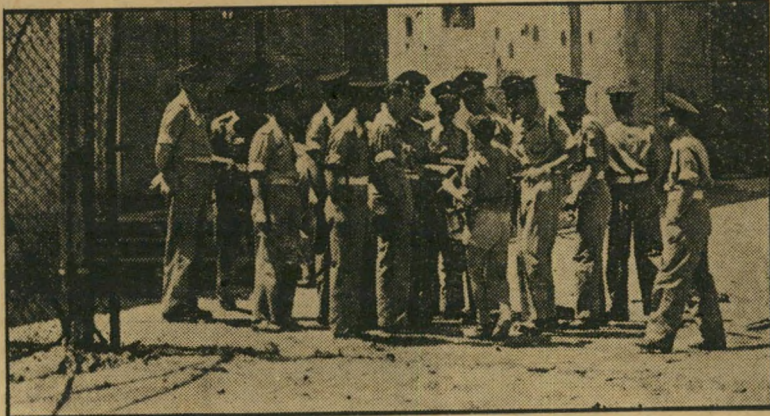
כאשר ביקר בנמל חיפה ד"ר בורים שטרן, מומחה או"ם שנשלח לעשות למען ייעול הנמל, נודעו למראה השיטות הנושנות ה"נהוגות בפירוק מטעני התבואה. הוא המליץ על הקמת מיתקן מיוחד לשאיבת תבואה ב"תפורת. המלצתו נתקבלה. מה שאירע לאחר מכן, לוטה בערפלי ה"עומד להתפור בשבועות הקרובים, לכשינתן פסק דין בתביעה לפיצויים בסך 40 אלף ל"ש סך על הוצאת דיבה, שהוגשה על ידי נתחם פסחוביץ נגד אביגדור אלון עורך הדור שבועון ביוזם דייג'סט (העולם הזה 799). בעדותו בבית המשפט סיפר ד"ר שטרן כמה פרטים מן הפרשה. הוא המליץ על

אינן עולות לו אף בפרוטה ישראלית. קרב היום בו יתחננו גם אויביה המושבעים של האינפלציה: אנא, הרפיטו שטרי כסף חד-שים!

הים תגבורת לצי הגס-רזי

בוה אחר זה, כבשיטת הסרט הנע, עלו על הבמה 20 צעירים, חיוך מרחף על שפתיהם, נטלו את הפנסקים השחורים שהושטו להם, לחץ יריות כשהקהל שבאולם מלוח אוהם בתשואות כפיים. בבית יורדי ים בחיפה הור"גשה שמחה רבה, המתיחות שאחזה את קהל המזומנים הגיעה לשיאה. הסיבה: לעיניהם הוסמכו 20 קצינים חדשים לדרגות הקצונה העליונות בצי הסוחר הישראלי.

באותו מעמד הילק חיים רוזלי, המנהל הכללי של משרד התחבורה, חסון הגוף, בעל ההופעה הנאה, את הסמיכות ל"6 רבי חוב"ץ 5 חובלים ראשונים, 3 חובלים שניים, 2 חובלים שלישיים, 3 מכונאים ראשונים, 2 מכונאים שניים, שסיימו חוק לימודיהם בקורס בן שלושה חדשים שנערך על ידי מחלקת הספנות של משרד התחבורה. הדר"כה בקורס נעשה על ידי קבוצה של בעלי מקצוע מקומיים. פעמיים אף הוזמן במיוחד מומחה אנגלי, שהדריך את המרצים הישראליים. העלה את הקורס לרמה נאותה. מנהל הקורס היה הקפיטאן הסקוטי ויליאם מקי פרילי, נמוך קומה, קל הליכות, איש חברה, חסידי ההומור. הבחינות שנערכו בפיקוחו היו לפי השיטה הבריטית שהיא המעולה בעולם.

ריכוז משמרה בקירבת האיצטר

מאז קום המדינה גדל צי הסוחר הישראלי: מארבע אניות בתפוסה של 6 אלפים טון, שהעסיקו 160 ימאים, ל-31 אניות בתפוסה כללית של 120 אלף טון, המעסיקות קרוב ל-1350 ימאים. לעומת 100 ימאים ישראלים שנמצאו לפני חמש שנים באניות הישראליות מגיע כיום מספרם ל-1150.

עם זאת עדיין רב מספר הימאים הזרים ב-

פסחוביץ, באינטרסים הכלכליים של המדינה. בינתיים משמש המשפט מקום פולמוס על יעילותו של נמל חיפה בכללו. טען ד"ר שטרן בין היתר: ניגודים וסתירות לבין משרד המסחר והתעשייה למשרד התחבורה, הביאו נזקים חמורים, שענין המיתקן לשאיבת תבואה הוא רק אחד מהם.

כשהשילומים בכיס

"כשמרגישים שילומים בכיס, מתגלגלים העיניים מעצמם." אמר שר האוצר לוי אש"כול בשיחה פרטית לפני זמן קצר. האוצר התחיל בהסתערות כללית על כיס הצרכן, כששער הדולאר השחור החל לרדת במ"הירות, פתח האוצר במירוץ בוק כדי להר"ביקו. אחרי שרוקנו כסי האזרחים על ידי מסים רגילים, מסי אבטלה, מילוח חובה וכדומה, ביטל האוצר במחי יד אחת את כל השערים הנמוכים לדולאר (357 פרוטות ו-704 פרוטה לדולאר), השאיר למעשה שני שערים בלבד: לירה ושתי לירות לדולאר. לפי הוראות האוצר נשאר הלחם והסוכר, באורח פורמאלי, בשער הראשון לדולאר. אולם המציאות היא, שסוכר נמכר בשוק ה"עולמי ב-100 דולאר הטונה ובארץ הוא נמכר במחיר רשמי של 180 ל"י הטונה לצרכן כלומר כמעט בשער הרביעי של הדולאר.

לוי אשכול הוא איש החוק של מפא"י. הוא אינו מתחשב בעובדה שהתיקרות המחיריים תגרום סבל רב למיעוטי העבודה ול"מובטלים. הוא היה מבטל את הפיקציה של השערים השונים לדולאר, אבל אז היה האוצר חייב לשלם גם שער מתאים לסוכנות. שער הדולאר לגבי הסוכנות נשאר כמו שהיה — 704 פרוטה לדולאר.

התוצאה היומיומית: הוצאות האוצר לא תשתנינה, הכנסותיו תגדלנה מגידול הפ"רשים במחירי מזון, הלבשה, הגדלת דמי המכס ובלו ומכירת סחורות השילומים שי

אניות, בעיקר בעמדות המפתח המקצועיות. עד כה ערכה מחלקת הספנות של משרד ה"תחבורה 24 קורסים לדרגות מקצועיות שור"נות בצי הסוחר, בהם השתתפו למעלה מ"300 ימאים.

עתה מצטרפים 20 הקצינים שהוסמכו ה"שבוע בחיפה, למאות חבריהם למקצוע, מעלים את הסיכויים לביטול זיקתן של אניות ה"סוחר הישראליות לכוחות מקצועיים זרים. הקצינים האלה יעלו מייד על האניות הישראליות, יחליפו קצינים זרים.

עתונות

סקפ

"סקופ" (מתחרז בערך עם חוב) היא המילה העתונאית ל"לידיעה סנסציונית ש"עתונאי מסוים זוכה לפרסמה לראשונה, ל"מורת רוח חבריו למקצוע. שום עתונאי אינו יכול לחלום להחזיק "סקופ" אלא משך שעות סיעוט עליו ויעתיקו. להחזיק "סקופ" משך שבועיים תמימים, תוך הסכמה אילמת של כל העתונאים להתעלם ממנו — דבר זה חורג גם מגבולות הדמיון העתונאי. אולם הדבר קרה, התווש, בישראל.

שעות מעטות אחרי שפירסם העולם הזה (808) כי הגרמני-הנוצרי אריך ליט שהיה בארץ, צילצל הטלפון במערכת. המדובר היה אחד מכתבי קול-ישראל.

"מנין לכם הבלוף הזה?" שאל. כשהוסבר לו שלא היה זה בלוף, פרץ הסופר בצחוק, סיים את השיחה.

היתה זאת, פתות או יותר, הגבת כל ה"כתבים הישראליים. בא בשעה שהתייר, ה"רי ליט" או "אריך המבורגר", סיר לאורכה ולרוחבה של הארץ, נהנו העתונאים מן ה"בדיחה המוצלחת. אף עתון אחד לא חקר את הסיפור.

כשהודיעה, השבוע, סוכנות ידיעות ירה כי אריך ליט חזר זה עתה למינך, כשהוא מלא התפעלות מן המפעל הציוני בישראל, פרצה דממה דקה בכמה משרדי מערכת. הב"עות-הפנים של העורכים לא הצחיקו את ה"כתבים. גם בלי מבטי הזעף, המלווים בהס"ברות מתאימות, ידעו כי ספור הושגה נשמט מידי כל העתונות הישראלית.

אולם העתונאים לא היו היחידים. ש"עיים אחרי פירסום הידיעה הראשונה שיחה קצין משטרה גבוה עם כתב העולם הזה, לגלג עליו על הסיפור הבדוי. כשעמד הכתב על דעתו, הרים הקצין, תוך כדי צחוק, ג"השפופרת, התקשר עם אגף אחר של המוסד. מיד השתתה הבעת פניו. נודע לו שליט המריא זה עתה תורה לגרמניה.

סיבת הסוד: אחרי הכשלונות האחרון"נים (ראה טרו"ר) חששה הממשלה להעביר את השמירה על האורח החשוב לידי המש"טרה, מסרה אותה לידי סוכנות ממשלתית (המשך בעמוד 10)

שמקורה במלה האנגלית לעוט.

העניין נגמר — קבוצת "השומר הצעיר" חוזרת עם דגלים מקופלים